

Силабус курсу

Фінанси державно-приватного партнерства

Ступінь вищої освіти – магістр

Спеціальність – D 2 Фінанси, банківська

справа, страхування та фондовий ринок

Освітньо-професійна програма - «Фінанси, банківська справа, страхування»

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

ПП

Керівник курсу

к.е.н., доцент **Вербіцька Інеса Ігорівна**

Контактна інформація

i.verbitska@wunu.edu.ua +380999369342

Опис дисципліни

Дисципліна «Фінанси державно-приватного партнерства» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок стосовно об'єднання фінансових ресурсів держави і приватного сектору, розвитку новаторських форм проектного фінансування, впровадження передових методів управління фінансами державно-приватного партнерства. Оволодіння цією дисципліною повинно виробити навички здійснювати основні розрахунки соціальної, економічної та бюджетної ефективності фінансових проектів державно-приватного партнерства; вміння аналізувати стан, виявляти тенденції та проблеми фінансування проектів державно-приватного партнерства, розробляти пропозиції щодо вдосконалення їх планування, формування та впровадження.

Структура курсу

Год. (лек./ прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/2	Тема 1. Теоретичні основи формування фінансів державно-приватного партнерства	Знати теоретичні засади розвитку фінансів державно-приватного партнерства та з'ясувати їх значення для розвитку економіки країни. Опанувати форми і моделі організації фінансів державно-приватного партнерства. Засвоїти соціально-економічні та фінансові вигоди реалізації партнерських відносин держави і бізнесу.	Поточне опитування, тестування
4/2	Тема 2. Фінансові зобов'язання та розподіл ризиків між учасниками	Засвоїти розподіл основних зобов'язань між партнерами при підготовці та впровадженні проектів державно-приватного партнерства. Знати види,	Поточне опитування, тестування

	державно-приватного партнерства	порядок розподілу ризиків між партнерами, етапи управління ними. Аналізувати фактори, що сприяють посиленню ролі партнерських форм господарювання в ринковій економіці.	
4/1	Тема 3. Форми фінансування проєктів державно-приватного партнерства	Знати методологічні підходи до фінансування проєктів державно-приватного партнерства: бюджетний, корпоративний, проєктний. Засвоїти формування системи економічних стимулів підтримки партнерських взаємодій держави і бізнесу у процесі реалізації фінансових проєктів. Засвоїти склад елементів організаційно-економічного механізму партнерської взаємодії держави та приватного бізнесу, що формуються на макрорівні, галузевому та проєктному рівнях. Аналізувати чинники зовнішнього і внутрішнього середовища організаційно-економічного механізму державно-приватного партнерства.	Поточне опитування, тестування
3/1	Тема 4. Нормативно-правові засади розвитку фінансів державно-приватного партнерства та його окремих організаційних форм в Україні	Знати нормативно-правові та інституційні засади розвитку державно-приватного партнерства в Україні. Виявляти суперечності та пропонувати шляхи вдосконалення правового механізму державно-приватного партнерства у вітчизняній практиці.	Поточне опитування, тестування
4/1	Тема 5. . Особливості планування, формування та реалізації фінансових проєктів державно-приватного партнерства	Знати основні етапи формування, планування та реалізації проєктів державно-приватного партнерства. Здійснювати оцінку можливостей для надання послуг шляхом створення державно-приватного партнерства, характеризувати процес відбору проєктів для фінансування в рамках державно-приватного партнерства. Аналізувати доцільність фінансування проєкту шляхом розробки техніко-економічного обґрунтування. Знати порядок ухвалення проєкту; алгоритм вибору партнера; критерії попереднього відбору партнера та особливості проведення тендеру..	Поточне опитування, тестування
4/1	Тема 6. . Вплив фінансів державно-приватного партнерства на соціально-економічний розвиток країни	Оцінювати стан та аналізувати проблеми фінансування економічного сектору. Розкривати особливості реалізації фінансових проєктів державно-приватного партнерства в окремих секторах економіки та соціальної інфраструктури. Розкривати проблеми використання Кейси, задачі 2 фінансового механізму державно-приватного партнерства на місцевому рівні.	Поточне опитування, тестування

		Висвітлювати перспективи активізації фінансів державно-приватного партнерства в інвестиційній політиці країни.	
4/2	Тема 7. Оцінка ефективності фінансування проєктів державно-приватного партнерства	Засвоїти напрями оцінки ефективності реалізації інфраструктурних проєктів з урахуванням суспільних потреб та інтересів різних стейкхолдерів. Здійснювати оцінку ефективності реалізації проєкту державно-приватного партнерства на мультикритеріальній основі із залученням формалізованих і неформалізованих методів. Визначати корисність проєкту для суспільства, його фінансову, бюджетну, екологічну та соціально-економічну ефективність.	Поточне опитування, задачі
2/2	Тема 8. Перспективи розвитку фінансових відносин державно-приватного партнерства	Знати основні завдання і напрями стратегії розвитку державно-приватного партнерства в Україні, яка спрямована на необхідність створення сприятливих умов для реалізації проєктів державно-приватного партнерства з метою вирішення актуальних соціально-економічних проблем країни. Засвоїти напрями підвищення результативності управління фінансами державно-приватного партнерства.	Поточне опитування, тестування
3/2	Тема 9. Світовий досвід організації фінансів державно-приватного партнерства	Знати принципи, критерії та сфери реалізації проєктів державно-приватного партнерства за рубежом. Засвоїти передумови виникнення та розвиток державно-приватного партнерства в Європі. Порівнювати економіко-правові та організаційні засади розвитку державно-приватного партнерства у Великій Британії, США, Франції, Нідерландах з визначенням загальних принципів, функцій створених інституцій і форм взаємодії учасників.	Поточне опитування, тестування

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Гончар Г.П., Вербіцька І.І. Експорт України в умовах воєнного стану: проблеми та шляхи вирішення. *Економічний дискурс*. Вип. 1-2.2022. С 7-13. <http://surl.li/rntvob>
2. Гончар Г.П., Вербіцька І.І. Ризик-менеджмент як інструмент антикризового управління діяльністю підприємств. *Ефективна економіка*. 2023. № 7. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1859/1875>
3. Вербіцька І.І., Бучинська Т.В. Проєктний менеджмент – інструмент реалізації бізнес-пріоритетів міжнародних компаній. *Інноваційна економіка*. 2023. №2 (94). С.135-140 <http://surl.li/gehajc>
4. Вербіцька І.І. Особливості формування фінансових відносин: моногр./ Суспільство в умовах емерджентного розвитку: моногр. / за наук. ред. канд. екон. наук, доц. Н.Є. Кульчицької. Чортків. ЗУНУ, 2023. С.219-230
5. Вербіцька І.І. Оцінювання фіскальної ефективності податкових пільг в період запровадження воєнного ста: моногр./ Трансформація суспільних відносин: глобальні

виклики, економічні проблеми та стратегії адаптації: моногр. / за наук. ред. канд. екон. наук, доц. Н.Є. Кульчицької. Чортків. ЗУНУ, 2024. С.479-487

6. Вербіцька І.І. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Фінанси державно-приватного партнерства» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» всіх форм навчання . Чортків, 2024. 47 с.
7. Вербіцька І.І. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи студентів з дисципліни «Фінанси державно-приватного партнерства» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» всіх форм навчання . Чортків, 2024. С.24
8. Вербіцька І.І. Методичні рекомендації для виконання практичних занять та індивідуальної роботи з дисципліни «Фінанси державно-приватного партнерства» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» всіх форм навчання . Чортків, 2024. С.24
9. Єгоричева С. Б., Лахижа М. І. Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах: монографія. Київ: ІПК ДСЗУ, 2020. 304 с.
10. Забаштанський М. М., Коваль С. Л. Державно-приватне партнерство як інструмент фінансового забезпечення розвитку сфери охорони здоров'я. Ефективна економіка. 2023. № 3. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1269/1278>.
11. Забаштанський М. М., Сидор І. П. Державно-приватне партнерство у забезпеченні сталого соціально-економічного розвитку територіальних громад. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 6. С. 18–23.
12. Захаріна О. В., Ходаківський Є. І., Якобчук В. П. Експлікація поняття «державно-приватне партнерство» в теорії публічного управління. *Наукові горизонти*. 2020. № 03 (88). С. 26–33.
13. Конституція України: від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
14. Косач І. А., Кулик О. С. Реалізація механізму державно-приватного партнерства в Україні: сучасні реалії та перспективи. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування*. 2021. № 1. С. 80–86.
15. Криничко Л. Р., Петрик С. М., Криничко Ф. Р. Удосконалення правового механізму реалізації державно-приватного партнерства як інвестиційного проєкту в сфері охорони здоров'я. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 23. С. 131–137.
16. Крупка М. І., Костецький В. В. Місце соціальної відповідальності бізнесу в реалізації проєктів державно-приватного партнерства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 7. С. 10–16.
17. Лопушинський І. П., Ємельянов В. М. Концесія в портовій галузі України як форма державно-приватного партнерства. *Public Administration and Regional Development*. 2021. № 11. С. 232–250.
18. Калінін О.В., Гончар В.В. Державно-приватне партнерство як інструмент антикризового управління в будівельній галузі. *Шляхи підвищення ефективності будівництва*. 2024. № 1(53). С. 164-173
19. Малін О. Л., Філіппова С. В. Цілеполягання, принципи та типологія інноваційно-орієнтованого розвитку державно-приватного партнерства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. Т. 2. № 4. С. 110–117.
20. Матвіїшин Є., Вершигора Ю. Перспективи використання державноприватного партнерства для відбудови України у повоєнний період. *Демократичне врядування*. 2022. Вип. 2 (30). С. 29–43.
21. Ніколенко Л. М., Аягут Н. Г. Деякі питання застосування механізму концесії в портовій галузі: сучасний погляд. *Правовий часопис Донбасу*. 2020. № 4 (73). С. 60–64.
22. Пирог О. В., Томич М. І. Вороновська М. М. Моделі державноприватного партнерства у зовнішньоекономічній діяльності: форми, механізми, декомпозиція. *Фінансовий простір*. 2021. № 4 (44). С. 8–19.

23. Писаревський С. В. Організаційний механізм управління державноприватним партнерством у логістичному забезпеченні сил безпеки. *Наукові перспективи*. 2022. № 2 (20). С. 170–180.
24. Писаревський С. Обґрунтування напрямів удосконалення механізмів управління державно-приватним партнерством у логістичному забезпеченні сил безпеки України. *Честь і закон*. 2022. № 1 (80). С. 73–79.
25. Подолян Ю. О. Концесія як форма державно-приватного партнерства: аналіз чинного законодавства. *Dictum Factum*. 2020. № 1 (6). С. 58–67.
26. Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні: Закон України від 24.11.2015 р. № 817-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/817-19>.
27. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
28. Про державну підтримку інвестиційних проєктів із значними інвестиціями в Україні: Закон України від 17.12.2020 р. № 1116-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20>
29. Про затвердження Методики аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства: Наказ Міністерства економіки України від 14.12.2021 р. № 1067. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0109-22#Text>.
30. Пророчук М. В. Механізми і форми взаємодії влади і бізнесу в реалізації інфраструктурних проєктів. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 23. С. 163–168.
31. Пророчук М. Механізми державно-приватного партнерства у сфері інфраструктури: досвід держав ЄС. *Наукові перспективи*. 2020. № 5 (5). С. 209–221.
32. Шулюк Б. Методика оцінювання результативності фінансових інструментів і важелів державно-приватного партнерства: полеміка в науковому середовищі. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 4 (106). С. 74–83.
33. Шулюк Б. С. Розвиток фінансового механізму державно-приватного партнерства в Україні: монографія. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 434 с.
37. Шулюк Б. С. Формування фінансових резервів в контексті забезпечення гарантійної бюджетної підтримки проєктів державно-приватного партнерства. *Фінансовий простір*. 2022. № 3 (47). С. 6–13.
33. Шулюк Б. С., Булавенець В. М. Практика та проблематика оцінювання результативності фінансових інструментів і важелів в процесі реалізації проєктів державно-приватного партнерства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 21. С. 59–65.
34. Шулюк Б. С., Дем'янишин В. Г. Особливості використання боргових фінансових інструментів державно-приватного партнерства у вітчизняній та зарубіжній практиці. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. № 10. С. 19–23
35. Mashchenko M., Shapran E., Petrukhnov O. Public-private partnership as a catalyst for entrepreneurship development: mutually beneficial cooperation for economic growth. *Ukrainian journal of applied economics and technology*. 2023. Т. 8, № 2. С. 45–51. URL: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2023-2-6>
36. Komarnytskyi, I., Komarnytska, H. "Essence and significance of activation of public-private partnership under the conditions of investment-innovative activity development." У: *Development and Security of the State, Citizens and Business Entities in the Modern World: Challenges and Perspectives: Collective monograph*. Prague: Oktan Print, 2021, с. 5-26.
37. Kuzmin, O., Shpak, N., Komarnytska, H., Sroka, W., Zhezhukha, V. "Financial Regulation of PublicPrivate Partnerships: Forms, Models, And Use in Reengineering Conditions." У: *Education Excellence and Innovation Management: A 2025 Vision to Sustain Economic Development during Global Challenges*, 2020, с. 3196-3200.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Фінанси державно-приватного партнерства» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування та тестування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання результатів

самостійної роботи; оцінювання результатів тренінгу; студентські презентації та виступи на наукових заходах; інші види індивідуальних та групових завдань; іспит

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, індивідуальне навчання, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Фінанси державно-приватного партнерства» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20 %	20 %	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять з 9 тем	Підсумкова модульна контрольна робота проводиться по 1-9 темах наприкінці вивчення курсу в аудиторії або в системі дистанційного навчання Moodle. Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 бали за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів	Оцінюється практичне завдання – макс. 100 балів	Сукупність питомої ваги кожної складової: -80% - підготовка презентації; -20% - захист презентації.	2 Теоретичних питання – макс. 25 балів Тестові завдання (5 тестів по 5 бали за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні

деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Модульна робота – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Модульна робота складається із:

тестів: 5 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 5 балів, що в підсумку дає максимально 25 балів;

5 балів – за тест надано правильну відповідь.

практичних завдань: 1 завдання, за розв'язання студент може отримати від 0 до 25 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує

практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв’язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв’язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

теоретичного питання: 2 теоретичних питання, за відповідь на кожне питання, студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Екзамен – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 5 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 5 балів, що в підсумку дає максимально 25 балів;

5 балів – на тест надано правильну відповідь.

практичних завдань: 1 завдання, за розв’язання студент може отримати від 0 до 25 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв’язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв’язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв’язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

теоретичного питання: 2 теоретичних питання, за відповідь на кожне питання, студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64	Задовільно	E (достатньо)
35-59		FX (незадовільно з можливістю повторного

